

NATO își schimbă seful, însă nu se întrevede o revoluție (AFP)

Fostul prim-ministru olandez Mark Rutte preia marți funcția de șef al NATO, dar liderul celei mai puternice alianțe militare de pe planeta are puțină putere pentru a schimba situația în profunzime, comentează luni AFP.

La NATO, "totul, și într-adevăr absolut totul, de la cel mai banal lucru la cel mai strategic, este decis prin consens", spune Ian Lesser de la German Marshall Fund, un think tank cu sediul la Bruxelles.

"Domeniul de aplicare al posibilităților secretarilor generali de a schimba în profunzime ceea ce face NATO este, prin urmare, în mod evident foarte limitat", adaugă el.

"Secgen", așa cum este supranumit la Bruxelles, lucrează "în culise" la stabilirea deciziilor, care apoi trebuie aprobate de cele 32 de țări membre.

"În calitate de secretar general al NATO, ai puterea de a stabili agenda, ești cel care prezidează Consiliul Nord-Atlantic", explică pentru AFP Jamie Shea, fost purtător de cuvânt al alianței și cercetător la think tank-ul britanic Chatam House.

Dar nu secretarul general al NATO este cel care decide singur intrarea în război și cu atât mai puțin cel care apasă butonul nuclear. Numai țările membre, și în special Statele Unite, au această competență.

Șeful Alianței Nord-Atlantice nu este însă lipsit de influență.

Fostul secretar general Lord Robertson a jucat un rol semnificativ în declansarea articolului 5 după atacurile din 11 septembrie 2001, își aminteste Ian Lesser.

Articolul 5, pilonul Alianței, îi obligă pe toți membrii săi să vină în ajutorul unei țări NATO în cazul unui atac. A fost declansat, simbolic, în favoarea Statelor Unite, pentru prima și singura dată în istoria Alianței.

Personalitatea noului secretar general își va juca și ea rolul, iar Mark Rutte, după cei 10 ani de mandat ai fostului premier norvegian Jens Stoltenberg, este așteptat cu curiozitate.

Va dori să-și lase amprenta de îndată ce va ajunge sau va aștepta un posibil al doilea mandat?

"Când vin, (secretarii generali) tind să fie candidații continuității, dar după ce stau puțin, evident că câștigă încredere", mai spune Shea.

Jens Stoltenberg a orientat astfel puternic Alianța către un sprijin sporit pentru Ucraina, în special după invazia rusă din februarie 2022. El a propus și a obținut un angajament din partea aliaților de a furniza cel puțin 40 de miliarde de euro pe an Ucrainei și ca NATO să se implice pe deplin în furnizarea de ajutor militar occidental.

Rămâne faptul că, în vremuri de război, unitatea și continuitatea au prioritate, ceea ce nu încurajează bulversările.

"Într-o situație geopolitică atât de dificilă, menținerea continuității și a aceleiași direcții în politica externă și de securitate este foarte importantă", afirmă un diplomat NATO, vorbind sub condiția anonimatului.

Pe coridoarele uriașei clădiri a NATO de la Bruxelles, înlocuitorul lui Stoltenberg este de așteptat să aibă un nou stil de management, "puțin mai incluziv", după un deceniu de administrație "norvegiană", mai degrabă verticală,

potrivit unui alt diplomat al NATO.

Mark Rutte nu este strain de coridoarele NATO si UE dupa 14 ani în fruntea guvernului olandez.

Prin urmare, se asteapta ca el sa se concentreze în special pe coordonarea dintre NATO si Uniunea Europeana, într-un moment în care aceasta din urma este din ce în ce mai implicata în probleme de securitate. Acest dosar nu este exploatat suficient, din cauza diferendelor dintre Turcia, membra a NATO, dar nu si membra a UE, si Grecia în ceea ce priveste problema Ciprului.

Iar în cazul revenirii lui Donald Trump la Casa Alba, aliatii europeni mizeaza mai ales pe abilitatile de negociere ale lui Rutte pentru a mentine unitatea Aliantei.

Jens Stoltenberg a refuzat public sa-i dea vreun sfat, subliniind doar ca va fi "excelent". Dar el a rezumat totusi într-o singura formula ceea ce se asteapta mai ales de la un sef NATO: "Cea mai importanta sarcina a sa va fi, desigur, sa-i tina pe cei 32 de aliati împreuna".